



WŁĄCZ MYŚLENIE!

Autor scenariusza: Małgorzata Marzycka

Blok tematyczny: Skarby Ziemi

Scenariusz zajęć nr 3

I. Tytuł scenariusza zajęć : Białe i czarne złoto Ziemi.

II. Czas realizacji: 2 jednostki lekcyjne.

III. Edukacje (3 wiodące): polonistyczna, przyrodnicza, plastyczna.

IV. Realizowane cele podstawy programowej:

- **Edukacja polonistyczna:**

- Uczestniczy w rozmowach, zadaje pytania, udziela odpowiedzi, prezentuje własne zdanie 1.3c
- Rozumie tekst przeznaczony dla dzieci na I etapie edukacyjnym i wyciąga wnioski 1.1b

- **Edukacja przyrodnicza:**

- Obserwuje proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem 6.1
- Zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin, znaczenie wybranych skał i minerałów dla człowieka- węgiel, sól 6.7c

- **Edukacja plastyczna :**

- Podejmuje działalność twórczą posługując się takimi środkami wyrazu jak barwa, faktura i kompozycja, stosuje określone narzędzia, materiały i techniki 4.2a
- Ilustruje sceny i postacie fantastyczne inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem 4.2

V. Metody: metoda projektowanych okazji edukacyjnych, doświadczalna, pokaz.

Człowiek - najlepsza inwestycja



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Materiał edukacyjny współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego



WŁĄCZ MYŚLENIE!

VI. Środki dydaktyczne

- **do doświadczenia:**
 - bryłka węgla kamiennego i soli kamiennej, młotek kartoniki z narysowanymi plusikami;
 - palenisko z palącym się węglem;
 - rysunek elektrowni, albo stojąc przy włączniku światła - włącza i wyłącza je, piorąca pralka, grający telewizor;
 - różne leki, między innymi węgiel lekarski;
 - plastikowe zabawki, piłka gumowa, plastikowe koszyczki;
 - gotująca się zupa w garnku - aktor sypie sól z solniczki;
 - rysunek, zdjęcie albo filmik przedstawiający sypanie soli zimą na oblodzone drogi;
 - rysunek, zdjęcie lizawek rozwieszonych w lesie dla zwierząt;
 - różne leki, między innymi sól emska, sól fizjologiczna, sól bocheńska.

VII. Forma zajęć: zbiorowa

VIII. Przebieg zajęć:

- **Część wprowadzająca – warunki wyjściowe.**
 - Czytanie baśni - opowiadania o Skarbniku - duchu kopalni
- **Zadanie otwarte. Co ukryte jest we wnętrzu naszej Ziemi?**
- **Część warsztatowa.**
 - Przypomnienie i utrwalenie wiadomości związanych ze skarbami ukrytymi w ziemi. Rozwiązanie zagadek dopasowanie do rozwiązań piktogramów wymyślonych przez dzieci.

Choć podobna jest do cukru,
inaczej smakuje.



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY





WŁĄCZ MYŚLENIE!

Mama często jej używa,
gdy obiad gotuje.
sól

Lubią ją samochody,
lubią lampy stare.
Rolnik do traktora ją leje,
gdy wiosna w polu szaleje.
ropa naftowa

W głębi ukryty,
przez górników wydobyty.
Daje ciepło moc i światło,
a nazwę odgadniesz łatwo.
węgiel

Gdy mama obiad gotuje,
bardzo go potrzebuje.
Choć go nie widać wcale,
w kuchence ogień daje.
gaz

źródło <http://zagadkidladzieci.net/>

- **E – doświadczenie (załącznik do scenariusza zajęć)** Białe i czarne złoto ziemi.
- **Pytania/ zadania/ inne czynności utrwalające poznane wiadomości:**
 - Rozmowa na temat treści filmu.
 - Udzielanie odpowiedzi na zadane pytania i sporządzenie notatki z lekcji.
 - Wyszukiwanie nowych przykładów zastosowania węgla i soli.
 - Wykonanie pracy plastycznej na podstawie baśni przedstawiającej postać Skarbnika - ducha kopalni.
 - I technika- rysowanie rysikiem węglowym na białej kartce.
 - II technika - malowanie klejem (typu magik, winylowym) i posypywanie solą.



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY





WŁĄCZ MYŚLENIE!

- Dla lepszego efektu najlepiej wykorzystać sól gruboziarnistą na czarnej kartce.
- **Dodatkowe pytania/ zadania/ czynności dla:**
- **ucznia zdolnego:**
 - Przypomnienie doświadczeń z użyciem węgla i soli przeprowadzonych w klasie pierwszej.
- **ucznia ośmioletniego:**
 - Wspólne redagowanie notatki na temat zastosowania węgla w domu. Zapisanie jej w zeszycie.
 - ucznia wymagającego pomocy: Wspólne redagowanie notatki na temat zastosowania węgla i soli w domu. Zapisanie jej w zeszycie.
- **ucznia siedmioletniego:**
 - Wspólne redagowanie notatki na temat zastosowania soli w domu. Zapisanie jej w zeszycie.
- **Podsumowanie zajęć.** Wykonanie wystawy prac plastycznych - ocena prac przez dzieci.

Załącznik e- doświadczenia do scenariusza nr 3

I. Tytuł e – doświadczenia: Białe i czarne złoto Ziemi

II. Zakres doświadczenia: Właściwości i zastosowanie węgla i soli w codziennym życiu człowieka.

III. Cel doświadczenia: Poznanie zastosowania soli i węgla w życiu człowieka.

IV. Hipoteza doświadczenia: Co jest większym skarbem Ziemi - sól czy węgiel?

V. Spodziewane obserwacje/wnioski ucznia: Sól i węgiel to surowce, prawdziwe skarby Ziemi i nie można powiedzieć, że któreś z nich jest lepszy lub gorszy.





WŁĄCZ MYŚLENIE!

VI. Wniosek z doświadczenia: Nasza planeta skrywa w sobie wiele surowców wykorzystywanych przez człowieka do różnych celów. Nie można jednak powiedzieć i ocenić, które z nich są ważniejsze, a które mniej ważne. Każdy surowiec jest cennym darem naszej Ziemi. Dzięki temu, że jest ich tak dużo i są tak różnorodne, człowiek może rozwijać się w różnych dziedzinach swojego życia.

Obraz	Dźwięk
Przywitanie dzieci i wstęp do doświadczenia (kadr na aktora) Przed aktorem leżą dwie bryłki. węgiel - sól kamienna	Witam was! Dzisiaj chciałabym z wami rozstrzygnąć Co jest większym skarbem ziemi? Biała sól ? - Czy czarny węgiel? W tym celu sprawdzimy właściwości i zastosowanie tych dwóch surowców. A więc zaczynamy!
1. Aktor pokazuje bryłę węgla i soli kamiennej. Po wstępnej charakterystyce bierze młotek i uderza najpierw w jedną, a potem drugą bryłkę.	Węgiel i sól wydobywane są w formie brył. Węgiel jest czarny, błyszczący, twardy - brudzi ręce. Sól jest szara, błyszcząca, twarda - nie brudzi rąk. (Można przypomnieć że sól kamienna w takiej postaci występuje w trakcie wydobywania, potem zostaje oczyszczona i w sklepie kupujemy ją w postaci białych sypkich kryształków). Obie bryły rozkruszyły się na mniejsze kawałki.
2. Aktor obrazuje różne zastosowania węgla <ul style="list-style-type: none">• palenisko z palącym się węglem;• rysunek elektrowni, albo aktor - stojąc przy wyłączniku światła, włącza i gasi je, może być piorąca pralka,	Sprawdzimy jakie zastosowanie ma węgiel. <ul style="list-style-type: none">• pali się, a więc daje nam ciepło;• z węgla wytwarza się prąd, a więc mamy światło, wszystkie urządzenia elektryczne potrzebują prądu, aby działać i służyć ludziom;



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY





WŁĄCZ MYŚLENIE!

<p>grający telewizor;</p> <ul style="list-style-type: none">• różne leki, między innymi węgiel lekarski;• plastikowe zabawki, piłka gumowa, plastikowe koszyczki. <p>Po każdym przykładzie kładziemy kolorowy plusik obok rozbitych bryłek węgla.</p> <p>3. Aktor obrazuje różne zastosowania soli</p> <ul style="list-style-type: none">• gotująca się zupa w garnku- aktor sypie sól z solniczki;• rysunek, zdjęcie albo filmik przedstawiający sypanie soli zimą na oblodzone drogi;• rysunek, zdjęcie lizawek rozwieszonych w lesie dla zwierząt;• różne leki, między innymi sól emska, sól fizjologiczna, sól bocheńska . <p>Po każdym przykładzie kładziemy kolorowy plusik obok rozbitych bryłek soli</p>	<ul style="list-style-type: none">• węgiel jest składnikiem wielu leków, a więc służy naszemu zdrowiu;• w skład tych przedmiotów wchodzi też węgiel. <ul style="list-style-type: none">• dzięki soli potrawy, które jemy mają dobry smak;• zimą drogowcy sypią sól razem z piaskiem na drogi, żeby nie były śliskie, a więc dzięki nim jesteśmy bezpieczni;• zimą leśnicy rozwieszają sól kamienną w lesie dla zwierząt, dzięki nim dostarczają zwierzętom niezbędnych soli mineralnych potrzebnych im do przeżycia ciężkiej pory;• sól jest składnikiem wielu leków a więc służy naszemu zdrowiu.
<p>Podsumowanie</p> <p>W trakcie podsumowania przed aktorem znowu leżą rozkruszone już bryłki soli i węgla z kolorowymi plusami.</p>	<p>To tylko niektóre właściwości i sposoby zastosowania tych dwóch surowców .</p> <p>Czy potraficie ocenić które są ważniejsze dla człowieka ?</p> <p>Mi się to nie udało, chociaż naprawdę się starałam.</p> <p>Według mnie oba surowce to prawdziwe skarby Ziemi i nie można powiedzieć, że</p>



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

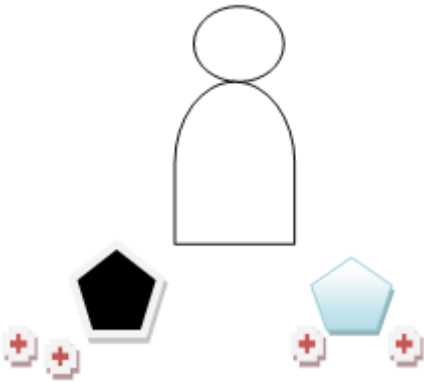
Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY





WŁĄCZ MYŚLENIE!

	<p>któreś z nich jest lepsze lub gorsze. Spróbujcie w klasie porozmawiać na ten temat. Może sporządźcie listę nowych zalet i zastosowania węgla i soli.</p> <p>Życzę Wam powodzenia. Cześć!</p>
---	---

Człowiek - najlepsza inwestycja



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

